

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „СТАНДАРД“ КЊАЖЕВАЦ

**ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ УСКЛАЂЕНОСТИ ПЛАНИРАНИХ И РЕАЛИЗОВАНИХ
АКТИВНОСТИ ИЗ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА**

За период од 01.01.2019. до 30.09.2019.

Књажевац, 29.10.2019.г.

I ОСНОВНИ СТАТУСНИ ПОДАЦИ

Пословно име: Јавно Комунално Предузеће „Стандард“

Седиште: Књажевац

Претежна делатност: пречишћавање и дистрибуција воде

Матични број: 07208324

ПИБ: 100630696

Надлежно министарство: Министарство привреде

Јавно комунално предузеће „Стандард“ основано је ради обављања комуналних делатности које су Законом о јавним предузећима и Законом о комуналним делатностима означене и дефинисане као делатности од општег интереса.

Делатности јавног предузећа су:

- снабдевање водом за пиће,
- пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода,
- управљање комуналним отпадом,
- одржавање чистоће на површинама јавне намене и одржавање јавних зелених површина
- управљање гробљима и сахрањивање и погребна делатност
- управљање пијацама,
- изградња комуналних објеката, постављање, поправка и одржавање инсталација
- управљање јавним паркиралиштима
- обезбеђивање јавног осветљења,
- одржавање улица и путева у граду и сеоским насељима на територији општине Књажевац,
- производња цвећа
- великопродаја метални производи

- делатност зоохигијене

Јавно комунално предузеће "Стандард" Књажевац основано је Одлуком о усаглашавању организације рада Јавног комуналног предузећа "Стандард" Књажевац са законским прописима број 022-25/97-1/01 од 26.12.1997 год. ("Сл. Лист општина", бр. 14/97, 14/98, 3/99,12/03, 10/05, 15/06 и „Службени лист општине Књажевац“ 5/2009 и 7/2010. Општина Књажевац основала је Јавно комунално предузеће „Стандард“ Књажевац дана 28. децембра 1989.године Одлуком о организовању радне организације комуналних делатности „Стандард“ Књажевац као Јавног комуналног предузећа.

Основни прописи којим су уређене комуналне делатности је Закон о комуналним делатностима. Последње измене и допуне овог Закона извршене су 22.децембра 2016 године. („Службени гласник РС“ 104/2016), а овим Законом ближе се дефинишу све комуналне делатности као делатности од општег интереса, начин њиховог обављања, финансирање, као и друга питања од значаја за задовољавање комуналних потреба становништва и других корисника услуга.

С' обзиром да ЈКП „Стандард“ послује у правној форми јавног предузећа на њега се у пуној мери примењују и одредбе и Закони о јавним предузећима који је објављен 25.фебруара 2016 године („Службени гласник РС“ бр. 15/2016). Овај системски закон настоји да стање у јавним предузећима унапреди у три сегмента: у сегменту управљања и руковођења, у сегменту стратешког и текућег планирања и у сегменту контроле пословања јавних предузећа.

ЈКП „Стандард“ у смислу Закона о буџетском систему није ни директни ни индиректни буџетски корисник средстава. Као корисник јавних средстава потпада ограничењима која проистичу из Закона о буџетском систему : Забрана запошљавања која је на снази од децембра 2013 године, ограничења код новог запошљавања која проистичу из Закона о максималном броју запослених у јавном сектору који важи до краја 2019 године, Умањење висине основне зараде за 5% и забрану повећања основице за обрачун зарада на основу Закона о привременом умањењу основица за обрачун зарада чија примена временски није ограничена.

Мисија јавног предузећа је да на основу природних ресурса, техничко- технолошке опремљености и кадровског потенцијала којима предузеће располаже, обезбеди дефинисаном броју потрошача уредно, квалитетно и економски задовољавајуће пружање комуналних услуга са циљем унапређења животних услова грађана и посебним освртом на заштиту животне средине.

Визија предузећа је да постане савремено и модерно предузеће у смислу пружања свих потребних комуналних услуга на квалитетан и за грађане прихватљив начин, а које се огледа у дугорочним развојним опредељењима по појединим сегментима деловања, обезбеђујући целину, с циљем неговања угледа, препознатљивог стила и етике у раду.

Циљеви су:

- Остварење квалитета пружања услуга у сваком сегменту деловања,
- Увођење савремених техничко - технолошких решења
- Остваривање савремене комуникације са свим корисницима наших услуга
- Стално унапређење квалитета комуналних делатности
- Уредно снабдевање грађана довољном количином квалитетне воде за пиће
- Унапређење мерења и смањење губитака воде
- Израда постројења за пречишћавање отпадних вода
- Развој процеса примарног раздвајања отпада на месту настајања и даља технолошка побољшања како би чистоћу града подигли на виши ниво
- Стално одржавање и набавка нове, савременије опреме
- Едукација становништва, посебно најмлађих биће наш допринос чистој будућности града и његових становника.

Забележени почети организованог вршења основних комуналних делатности у нашем граду што је и основни задатак нашег предузећа потичу од октобра 1963. године, а оснивањем некадашње стамбене заједнице.

Комунална радна организација (К.Р.О.) "Стандард", у свом развоју је прошла кроз низ организационих и статусних промена да би се тек 1970. године осамосталила као организација за обављање искључиво комуналних делатности. У ово време ова организација је поред услуга водоснабдевања и одвођења отпадних вода, изводила и радове на одржавању јавне расвете, уређењу и одржавању градског зеленила, паркова и гробља, чишћењу тргова, улица и осталих јавних површина, изградњи и уређењу улица и тротоара. Тада је одржавано 5.319 м водовода, 5.467 м фекалне канализације и 300 м површинске канализације.

Данас је стање у многеме измењено па су основне делатности Јавног Комуналног предузећа "Стандард": Снабдевање водом за пиће; Пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода; Управљање комуналним отпадом; Управљање гробљима и сахрањивање; Погребна делатност; Управљање јавним паркиралиштима; Обезбеђивање јавног осветљења; Управљање пијацама; Одржавање улица и путева; Одржавање чистоће на површинама јавне намене; Одржавање јавних зелених површина, Димњачарске услуге, услуге осталог чишћења зграда и опреме почевши од 19.02.2019. са додељеном шифром 81.22 и Делатност зоохигијене од 19.02.2019. са изменама и допунама.

У оквиру техничког и економско- правног сектора данас послове извршава укупно 126 радника, од којих је 12% са високом и вишом стручном спремом, 46% је са средњом, КВ и ВКВ мајстора, а 42% са нижом спремом. Оваква квалификациона структура одговара значају и сложености послова у предузећу.

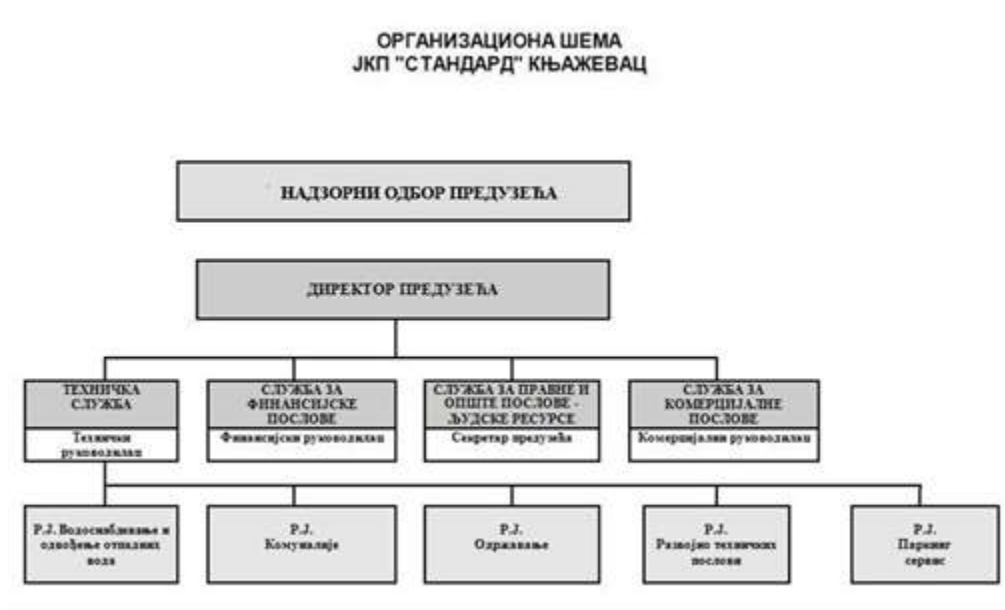
Уз осавремењивање основних средстава, унапређењем квалификационе структуре запослених и организације Предузећа, омогућује се извршење све бројнијих и сложенијих послова и побољшање квалитета услуга.

Полазећи од врсте послова и потребе да се на функционалном принципу обезбеди обављање сродних међусобно повезаних послова, образоване су следеће **Службе и Радне јединице и то:**

- I. Техничка служба
- II. Служба за финансијске послове
- III. Служба за правне и опште послове- људске ресурсе
- IV. Служба за комерцијалне послове

У оквиру техничке службе, образују се следеће радне јединице:

- I.I. Р.Ј. Водоснабдевање и одвођење отпадних вода
- I.II. Р.Ј. Комуналије
- I.III. Р.Ј. Одржавање
- I.IV. Р.Ј. Биљна производња
- I.V. Р.Ј. Развојно техничких послова
- I.VI. Р.Ј. Паркинг сервиса

Правилником о организацији и систематизацији послова (радних места) у ЈКП "Стандард"-Књажевац (број 2025 од 26.10.2017. година) уређена је унутрашња организација ЈКП "Стандард".

Делатности које обавља ЈКП "Стандард" су делатности од општег интереса.

Сва дугорочна опредељења нашег предузећа су усмерена на стварање модерног предузећа које има велики углед и поштовање становништва

У циљу побољшања и унапређења пословања ЈКП „Стандард“ је у току 2018. године наставио процес успостављања система финансијског управљања и контроле (или ФУК), који је започет 2013. године, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

ЈКП „Стандард“ је једно од четири јавна предузећа укључених у Пројекат реформе управљања јавним финансијама (РЕЛОФ) који финансира Швајцарски секретаријат за економске послове (SECO), а спроводе га GDSI и MAXIMA Consulting. Циљ РЕЛОФ пројекта је да пружи подршку локалним самоуправама (локалним управама и одабраним јавним предузећима) у Србији да развију процесе и алате за ефективно и ефикасно управљање јавним финансијама. Област у којој је РЕЛОФ пројекат пружио подршку ЈКП „Стандард“-у је увођење адекватног система ФУК-а, као и пројекат Унапређење адекватног надзора фискалног ризика над Јавним предузећима. У наредном периоду ЈКП „Стандард“ ће у циљу успостављања адекватног система финансијског управљања и контроле предузети кораке наведене у Акционом плану уз обавезну анализу и побољшање до сада оствареног.

Једна од значајних активности на унапређењу процеса пословања је и имплементација ГИС технологије у ЈКП „Стандард“. У првој фази пројекта „Водоснабдевање и одвођење отпадне воде у општинама средње величине“, а који се финансира од стране Немачке развојне банке KfW у виду субвенционисаног зајма, циљ је био да се целокупна поверена инфраструктура из области водоснабдевања и одвођење отпадних вода са свим својим елементима, евидентира кроз овај систем, чиме би се створили услови за квалитетније и ефикасније коришћење исте. Даљим унапређењем овог система кроз повезивање расположивих база података на нивоу предузећа као и на нивоу Општине, добили би најзначајнији ресурс - алат за управљање целим системом. За реализацију целог ГИС система неопходни су, поред хардверских и софтверских предуслова и стално ангажовање и перманентна обука кадрова на прикупљању, уносу и унапређењу самог система. Уласком у другу фазу пројекта постоје реални услови за значајно унапређење, нарочито кроз обуке кадрова и прилагођавање целог система нашим специфичним захтевима. Обављање поверених комуналних делатности намеће потребу сталног стручног усавршавања особа које обављају одређене послове, а од чијег стручног рада директно зависи квалитет услуге коју пружају предузећа у области комуналне делатности. Обавезу стручног усавршавања имају лица која обављају одређене послове или групе послова. Стално улагање у информациони систем је императив за развој и унапређење целокупног пословања предузећа.

Сам развој информационог система обухвата све активности везане за пројектовање, увођење и функционисање информационог система у организацији. С обзиром да се организациони амбијенти и технологије мењају током времена, потребни су нови системи или значајне измене постојећих система како би наставили да испуњавају циљеве због којих се примењују. Активности које ће се и даље одвијати у наредном периоду су:

- Побољшање комуникацијског система и мрежне инфраструктуре на нивоу целог предузећа.
- Увођење нових технологија кроз замену постојеће застареле опреме уз задржавање високог степена компатибилности рачунарске опреме у 2019.
- Унапређење софтверских решења која се користе у предузећу.

У претходном периоду, постојало је ограничавање раста цена комуналних услуга, и немогућност постизања економских цена због затеченог нивоа, пре увођења контроле и ограничења, већ само усклађивање за раст инфлације. Стога, предузећу је било онемогућено да оствари законску амортизацију те су се обезвређивала основна средства чиме се у претходном периоду обављале поверене делатности уз велике тешкоће и несигурност.

Водоводна линија система „Сињи вир“ са градским и сеоским прикључцима је 277км, а на мрежу је прикључено 8.689 корисника, док је систем одвођења отпадних вода сепаратног типа и обухвата одвођење отпадних вода из Књажевца и дела Трговишта у дужини мреже фекалне канализације заједно са прикључцима 96км, а на систем је прикључено 4.993 корисника.

Управљање комуналним отпадом обухвата извоз смећа специјалним возилима из домаћинства, од привреде и других корисника, његово депоновање и одржавање градског сметлишта. Да би се побољшала услуга извоза смећа неопходно је: У новоизграђеним зонама града уредити саобраћајнице за неометан пролаз специјалних возила ради проширења услуге извоза смећа нових корисника и проширење депоније.

Управљање гробљима и сахрањивање и погребна делатност подразумева одржавање Источног и Западног гробља које можемо поделити у две основне групе:

- I. Неговање и обнављање зеленила: кошење траве на слободним површинама (између фризева и гробница), прскање одговарајућим хемијским средствима за уништење корова, кресање дрвореда, сеча сувих грана са дрвореда, озелењавање дела Источног гробља као и окопавање, заливање и одржавање планираног дела.
- II. Уредно одржавање саобраћајница, стаза, ограда, комуналних уређаја, инсталација и објекта: чишћење стаза, прикупљање старих венаца, чишћење гробних места од разноврсног отпада после сахрана и парастоса, чишћење стаза од снега, одржавање објеката на Источном и Западном гробљу (капеле, огласне табле, јавне чесме и др.).

Треба напоменути да се о одржавању гробова, гробница и споменика старају сами корисници гробних места.

Укупне површине за одржавање на Источном и Западном гробљу су:

- Источно гробље ..... 26.757 м²

- Западно гробље ..... 5.950 м²

УКУПНО: ..... 32.707 м²

За реализацију послова на одржавању гробља неопходно је ангажовати додатну радну снагу у летњој сезони која би се упошљавала на кошењу и сакупљању траве, сакупљању смећа, сечењу растиња и кресању сувих грана.

ПОГРЕБНЕ УСЛУГЕ

Погребне услуге обухватају:

1. Сахране на Источном и Западном гробљу.
  2. Ексхумације
  3. Услуге коришћења капеле и
- Очекивани број сахрана на оба гробља је 250.

На Западном гробљу нема слободних парцела и места за проширење гробља. На Источном гробљу је у 2018. год. извршено задње проширење неопходно је обезбедити и припремити нову парцелу. Такође је потребно интензивирати активности на стварању услова за формирање новог гробља на Берчиновачком брду у 2019. год.

Планирано је опремање капела на Западном и Источном гробљу као и текуће одржавање истих.

На Источном гробљу се планира израда објекта за раднике и магацин опреме, уређење стаза, израда санитарног објекта (WC- вода) у горњем делу и улична расвета до краја гробља.

Одржавање чистоће на јавним површинама подељено је на зимско и летње у зависности од временских услова и обима послова. Зимско одржавање чистоће на јавним површинама подразумева свакодневно ручно чишћење од 69.201м², док у летњем периоду поред свакодневног ручног чишћења од 69.201м², врши се и машинско чишћење од 119.538м². Прање улица обавља се једном месечно, а у случају временских непогода може и чешће. Сви радови на чишћењу јавних површина би се изводили под сталном контролом надзорног органа и комуналне инспекције, уз оверу дневника рада, на основу чега би се вршила наплата изведених радова.

Систем наплате паркирања представља инвестицију која тражи велико улагање и не даје финансијску добит у кратком временском периоду, али постиже брз ефекат у завођењу комуналног реда и смањењу саобраћајне гужве у граду. У наредном периоду је неопходно проширење зоне наплате паркирања уз сагласност Оснивача, акција уклањања непрописно паркираних возила и ефикаснија сарадња са саобраћајном полицијом. . Наплата паркирања се врши по општинском Решењу бр. 334 -28/2010 -02 и то радним данима од 07 до 21 сат, а суботом од 07 до 14 сати. Паркирање се може платити слањем СМС поруке или куповином паркинг карте на продајним местима у граду. Лица са посебним потребама добијају бесплатно карте за паркирање.

Обезбеђивање јавног осветљења као ново додељену делатност пратило је пуно потешкоћа у погледу кадровске и материјално техничке опремљености. Планирана средствима у буџету СО Књажевац, за јавну расвету и декоративно осветљење у 2019. години у износу од 4.000.000,00 динара са пдв- ом. Ови радови су поверени нашем предузећу.

Делатност одржавање улица и путева обухвата зимско и летње одржавање улица и путева.

Зимско одржавање улица и путева има основну обавезу да обезбеди путне правце кроз уклањање снега са коловоза и спречавање поледице на коловозу. Ради се на основу плана зимске службе и по налогу и договору са надзорним органима. У складу са планираним средствима у буџету, за радове на зимском одржавању улица и путева, у 2019. години предвиђена су средства у износу од 10.000.000,00 динара са пдв- ом. Летње одржавање улица и путева обухвата редовно одржавање коловоза, одржавање банкина, чишћење пропуста, одводних јаркова, поправке улица и путева и израду потпорних зидова као и кресање шибља и кошење поред општинских путева. Такође се ради према плану летњег одржавања. Сви ови послови уговарају се између нашег предузећа и Општине Књажевац. Планирана су средства у буџету СО Књажевац, за летње одржавање улица и путева у 2019. години у износу од 10.000.000,00 динара са пдв- ом. као и 4.351.200,00 динара са пдв- ом, за кошење траве и растиња поред пута. И ови радови су поверени нашем предузећу. Како нису створени целокупни материјално технички услови за обављање ових послова (набавка возила и специјалне опреме, попуна радне снаге) ова делатност ће се делимично обављати са изнајмљеном опремом.

Управљање пијацама односи се на пијачни простор града Књажевца који обухвата два одвојена дела и то:

- Пијачни простор
- Вашариште

Уређењем градске пијаце у 2016 . год. је урађена друга фаза пијачне хале са анексом и планира се партерно уређење платоа пијаце. У 2019. години, планирани су радови на асфалтирању платоа зелене пијаце, израда канала са решеткама за одвођење површинских вода и неопходних хидраната за одржавање платоа пијаце.

Димњачарске услуге, услуге осталог чишћења зграда и опреме и делатност зоохигијене су новододате делатности.

II ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОСЛОВАЊА

Годишњи програм пословања одобрен од стране Надзорног одбора ЈКП „Стандард под бројем 3315 од 24.12.2018. године, усвојен је на редовној седници Скупштине општине Књажевац одржане дана 19.02.2019. године под бројем 023-74/2018-01 и објављен је у „Службеном листу општине Књажевац“ бр.02 од 19.02.2019.године.

Ценовник услуга за обављање комуналних делатности од општег интереса и то: снабдевање водом за пиће и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода одобрен од стране Надзорног одбора Предузећа под бројем 3316 од 24.12.2018 године као и ценовник радног часа радника и механизације одобрен од стране Надзорног одбора предузећа под бројем 3317 од 25.12.2018 године, усвојен је на редовној седници Скупштине општине Књажевац одржане дана 19.02.2019. године под бројем 38-6/2019-01.

ПРАТЕЋЕ ТАБЕЛЕ ЗА ПЛАН							
-физички обим производње– услуга							
Р.	Назив производа	Ј. М.	План за	Реализација	Реализација	Реализација	Индекс
Б.	услуге		2019	I квартал	II квартал	III квартал	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Испорука воде	м ³	1.114.320	250.316	275.020	320.412	76%
2.	Одвођење отпадних вода	м ³	871.298	177.440	193.201	229.142	69%
3.	Одржавање чистоће	м ²	5.537.605	1.377.729	1.373.124	1.367.923	74%
4.	Сахране	ком	250	68	61	61	76%
5.	Закуп гробних места	ком	3.250	410	430	330	36%
6.	Обнова гробних места	ком	4.400	797	729	1.191	62%
7.	Ручно чишћење улица	м ²	17.000.000	1.390.422	3.910.654	4.849.486	60%
8.	Машинско чишћење	м ²	10.700.000		2.666.316	3.599.074	59%
9.	Рад радника по времену	час	5.800	5.306	1.228	527	122%
10.	Прање улица	час	200		101	85	93%
11.	Извоз контејнера –акција	ком	800	171	263	99	67%
12.	Ручно чишћење стаза	м ²	1.400.000	364.529	1.244.748	1.441.929	218%
13.	Рад радника	час	3.500	1.837	493	965	94%
14.	Кошење травњака	м ²	600.000		248.323	230.355	80%
15.	Заливање травњака	м ²	60.000		1.200	59.703	102%
16.	Садња сезонског расада	м ²	2.200		1.100		50%
17.	Наплата пијачних тезги	ком	3.000	570	595	650	61%
18.	Наплата на бувљој пијаци	ком	312				
19.	Наплата вашарских услуга	дан	8	1	2	4	88%
20.	Производња расада	ком	54.000	28.000		26.000	100%
21.	Производња саксијског цвећа	ком	1.000		1.000		100%
22.	Садња дендролошких садница	ком	120	87			73%

У периоду јануар-септембар 2019. године вршећи своју основну делатност снабдевање водом за пиће до крајњих корисника испоручена је количина од 845.748 м³ воде, а испуштена атмосферска и отпадна вода у канализациону мрежу износи 599.783 м³. У односу на планирану потрошњу воде остварено је 76% од планираног, док је испуштање атмосферске и отпадне воде остварено за 69% у односу на план.

У извештајном периоду задужено је 4.118.776 м² површине за смеће, што је у односу на план за 2019. годину 74% од планираног.

Обрачунска јединица одржавање гробља и сахрањивање извршила је 199 сахране, 1.170 закупа нових гробних парцела и 2.717 обнова већ постојећих закупаљених парцела.

Ручно чишћење улица у периоду јануар-јун реализовано је у обиму од 10.150.562 м², док је машинског чишћења стаза у овом периоду реализовано у обиму од 6.265.390 м². У истом периоду извезено је 533 контејнера у оквиру пролећне и делимично јесење акције чишћења града.

У периоду јануар-јун обрачунска јединица Биљна производња произвела је 54.000 сезонског расада, што је у односу на планирану садњу за 2019. годину остварено 100%.

1. БИЛАНС УСПЕХА - образац 1

Скраћени биланс успеха											
Приходи и расходи	2016	2017	2018	30.09.2019	План за 2019	Г 16%	Г 17%	Г 18%	Тр. 19%	Г 19%	
Пословни приходи	178.078	216.749	222.405	169.087	238.341	100%	100%	100%	100%	100%	
Набавна вредност продате робе	40.480	46.306	55.728	30.923	63.935	22,7%	21,4%	25,1%	18,3%	26,8%	
Бруто профитна маргина	137.598	170.443	166.677	138.164	174.406	77,3%	78,6%	74,9%	81,7%	73,2%	
Трошкови запослених	94.131	100.637	100.350	78.517	101.849	52,9%	46,4%	45,1%	46,4%	42,7%	
Остали производни трошкови	8.238	13.245	14.226	12.031	22.168	4,6%	6,1%	6,4%	7,1%	9,3%	
Нематеријални трошкови	9.851	19.982	25.025	20.391	24.720	5,5%	9,2%	11,3%	12,1%	10,4%	
ЕБИТДА (оперативни приход)	25.378	36.579	27.076	27.225	25.669	14,3%	16,9%	12,2%	16,1%	10,8%	
Амортизација	14.557	17.157	18.576	12.158	25.608	8,2%	7,9%	8,4%	7,2%	10,7%	
ЕБИТ	10.821	19.422	8.500	15.067	61	6,1%	9,0%	3,8%	8,9%	0,0%	
Остали приходи	1.928	1.623	1.888	2.286	2.894	1,1%	0,7%	0,8%	1,4%	1,2%	
Остали расходи	17.870	29.396	6.650	3.269	10.039	10,0%	13,6%	3,0%	1,9%	4,2%	
Финансијски приходи	9.831	11.079	11.582	8.577	10.310	5,5%	5,1%	5,2%	5,1%	4,3%	
Финансијски расходи	1.586	993	1.252	961	638	0,9%	0,5%	0,6%	0,6%	0,3%	
Нето добит пре опорезивања -ЕБТ	3.138	1.328	13.220	21.225	2.588	1,8%	0,6%	5,9%	12,6%	1,1%	
Порез	-2.463	239	3.307	0	0	-1,4%	0,1%	1,5%	0,0%	0,0%	
Нето добит	5.601	1.089	9.913	21.225	2.588	3,1%	0,5%	4,5%	12,6%	1,1%	

Предузеће је у периоду јануар – септембар 2019. године остварило пословни добитак у износу од 15.067 хиљаде. Остварени пословни приходи највећим делом односе се на приходе од продаје воде на домаћем тржишту, вршењу услуга извоза смећа и на приходе по основу извођења инвестиционих радова. Остварени приходи у односу на планирани за 2019.годину износе 72%.

Предузеће је у периоду јануар - септембар 2019.године остварило пословне расходе у износу од 154.020 хиљаде, што у односу на план износи 65%. Највећи утицај на пословне расходе у пословању предузећа имају зараде запослених, утрошена електрична енергија и гориво, амортизација и нематеријални трошкови који се односе на агенцијске услуге за физичко техничко обезбеђење по уговору. Трошкови материјала и резервних делова у односу на план до 30.06.2019. исказани су за 9.184 хиљаде мање јер започети радови нису окончани до краја извештајног периода и утрошени материјал није приказан као трошак до 30.09.2019.године. У току пословања предузеће у обављању радова из делатности опходило се рационално и промишљено.

Профитабилност гледно кроз кључне параметре (бруто профитну маргину и маргину ЕБИТДА) релативно стабилна.

Предузеће је у извештајном периоду остварило финансијске приходе по основу прихода од камата (за продату воду и извршене услуге извоза смећа корисницима које нису наплаћене, или наплаћене после валуте) у износу од 8.577 хиљада што је у нешто изнад планираног нивоа прихода, док је остварење за финансијске расходе по основу камата по кредитима за ликвидност, кашњење у исплати добављачима, и другим финансијским расходима у износу од 961 хиљаду. Релативно гледано, учешће финансијских прихода и расхода стабилно – у складу са кретањем пословне активности.

Остали приходи који су остварени су у износу од 2.286 хиљада, односе се на приходе од накнада за коришћење и испуштање вода, приходи од наплате трошкова извршења, приходи од наплате од запослених где је предузеће учествовало у трошковима. На овој позицији у односу на план остварење је 79% .

Ванредни или остали расходи настали су у највећем делу на основу отписа потраживања од дужника по одлуци Надзорног одбора, по основу судских спорова, због застарелост и сходно томе остварени расходи и по основу поправке квара у износу од 3.269 хиљада, и на овој позицији у односу на план остварење је 1,45%

Нето добитак који је предузеће остварило у износу од 21.225 хиљаде веће је за 14,63% од планираног за 2019. годину. Историјски гледано, профитабилности има цикличан карактер, условљен првенствено отписима и осталим расходима, што значи да се на крају године због књижења звршних промена-ставова не очекује нето добит, првенствено због исправке вредности потраживања од купаца. На дан бруто биланса рацио профитабилности нералан, обзиром да нису извршени сви отписи а и како је реч о пресеку постоји могућност да нису искњижени сви трошкови. Порез на добит није обрачунат тако да нето добитак није промењен.

2. БИЛАНС СТАЊА – образац 1А

Скраћени биланс стања											
	Ангажована средства	2016	2017	2018	30.09.2019	План за 2019	Г 16%	Г 17%	Г 18%	Тр. 19%	Г 19%
	Фиксна имовина	85.970	93.315	107.585	113.050	108.362	41,1%	44,7%	47,4%	32,8%	53,7%
	Залихе	12.179	13.004	11.129	114.674	15.010	5,8%	6,2%	4,9%	33,3%	7,4%
	Потраживања	89.123	56.026	71.665	88.357	72.358	42,6%	26,8%	31,5%	25,7%	35,8%
	Потраживања повезана лица	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Краткорочни финансијски пласмани	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Остала потраживања	5.231	3.386	2.282	1.841	730	2,5%	1,6%	1,0%	0,5%	0,4%
	Готовина	14.842	42.467	33.761	25.317	5.398	7,1%	20,3%	14,9%	7,4%	2,7%
	Обртна имовина	121.375	114.883	118.837	230.189	93.496	58,1%	55,0%	52,3%	66,8%	46,3%
	Активна временска разграничења	1.732	755	790	1.098	0	0,8%	0,4%	0,3%	0,3%	0,0%
	Тотал Активна	209.077	208.953	227.212	344.337	201.858	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	<i>провера</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>					
	Извори финансирања	2016	2017	2018	30.09.2019	План за 2019	Г 16%	Г 17%	Г 18%	Тр. 19%	Г 19%
	Капитал	122.431	103.624	113.374	126.771	113.319	58,6%	49,6%	50,5%	47,7%	56,1%
	Дугорочна резервисања и обавезе	12.776	16.800	17.608	15.375	29.890	6,1%	8,0%	7,8%	5,8%	14,8%
	Дугорочни кредити и зајмови	5.142	11.750	0	8.140	0	2,5%	5,6%	0,0%	3,1%	0,0%
	Краткорочни кредити и зајмови	13.132	17.322	11.750	2.674	0	6,3%	8,3%	5,2%	1,0%	0,0%
	Добављачи	38.429	40.338	37.531	31.878	41.000	18,4%	19,3%	16,7%	12,0%	20,3%
	Добављачи- повезана лица	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Остале краткорочне обавезе	8.344	10.335	10.651	17.229	9.193	4,0%	4,9%	4,7%	6,5%	4,6%
	Укупне краткорочне обавезе	59.905	67.995	59.932	51.781	50.193	28,7%	32,5%	26,7%	19,5%	24,9%
	Пасивна временска разграничења	8.823	8.784	33.706	63.529	8.456	4,2%	4,2%	15,0%	23,9%	4,2%
	Тотал Пасива	209.077	208.953	224.620	265.596	201.858	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

*план приказан за целу 2019 годину

Пословна имовина (укупна актива) предузећа на дан 30.09.2019.г. по плану износи 201.858 хиљада, реализација је исказана у износу од 344.337 хиљада што значи да остварење износи 171%.

Током извештајног периода јануар - септембар 2019. године било је набавки основних средстава и стална имовина износи 113.050 хиљада, а то је 104% у односу на план за 2019.годину.

Вредност обртне имовине (залихе и потраживања) на дан 30.09.2019.године износи 231.287 хиљада, а то је 2,47 % више од плана за 2019.годину. Разлика се првенствено односи на повећање залиха материјала за 11,40% који је набављен ради реконструкције цевовода Сињи вир – Књажевац по пројекту „KFW – Програм водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији V“ фаза II, а код потраживања од купаца због повећане реализације и наплате што се види код стања готовине која износи 25.317 хиљаде, а по плану 5.398 хиљаде.

Добра билансна и рочна усклађеност – дугорочни извори у потпуности покривају фиксну имовину.

Укупн извори финансирања износе 344.337 хиљаде се доминантно односе на сопствене изворе (капитал у износу од 126.771 хиљада), док позајмљени извори представљају субвенционисани зајам, дугорочни и краткорочни кредит од 89.555 хиљада, а то је део дугорочног кредита код Комерцијалне банке који је узет за набавку опреме у 2017.години у износу од 2.174 хиљада и 500 хиљада револвинг за ликвидност, дугорочни кредит код Комерцијалне банке од 26.07.2019. године на 9.198 хиљада са каматном стопом од 4,2% и роком отплате 26.07.2021.године, лизинг за куповину камиона MAN TGA и теретно возило Ford, од Застава Истрбенз лизинг д.о.о. Београд од 12.04.2019.године са каматом од 9% и роком враћања 26.03.2021.године износи 8.140 динара за куповину грађевинске машине „Грејдер“ и по основу субвенционисаног зајма – кредита за пројекат „KFW – Програм водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији V“ фаза II. у износу од 69.543 хиљаде са грејс период од 5 (пет) година и роком отплате до 2032.године. Предузеће краткорочне обавезе измирује по плану отплате.

Дугорочна резервисања за исплату отпремнине запосленима код одласка у пензију 9.867 хиљада, и резервисање за доделу јубиларних награда и то за 10, 20, 30 и 40 година рада износи 5.507 хиљада.

Краткорочне обавезе износе 107.282 хиљаде и највећи део односи се на одложене пореске обавезе по основу пројекта Clean and green life br.CB007.1.32.224, и по основу субвенционисаног зајма – кредита за пројекат „KFW – Програм водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији V“ фаза II, обавезе према добављачима су 78% у односу на план за 2019.годину, обрачуната а неисплаћена зарада и накнаде зараде за септембар 2019.године и 10.000 хиљада за финансирање Пројекта “Изградња Управне зграде ЈКП „Стандард“ у Књажевцу.

Солвентност задовољавајућа, готовина на рачуну довољна за покриће дугорочних обавеза.

Капитал у предузећу на дан 30.09.2019. године износи 126.771 хиљада што износи 1,12% више од плана за 2019 и састоји се од:

- државног капитала у износу од 87.022 хиљаде,

- нераспоређени добитак ранијих година у износу 18.524 хиљаде.
- нераспоређени добитак на дан 30.09.2019.г. који износи 21.225 хиљада.

Обавезе према добављачима на дан 30.09.2019. године износе 31.878 хиљада, док је било планирано 41.000 хиљада, а то представља остварење од 78% у односу на план за 2019.годину.

Предузеће је исказало остале краткорочне обавезе у износу од 14.526 хиљада за обрачунате а неисплаћене зараде и накнаде зарада радника за месец септембар 2019. године, за финансирање Пројекта „Изградња Управне зграде ЈКП „Стандад“ и претплата од 3.061 за обуставе из нето зарада од 5%.

Нумеричке вредности:	2016	2017	2018	2019	План за 2019
Дани обрта потраживања	90,1	46,5	58,0	141,1	82,0
Дани обрта добављача	118	91	36	136	100
Дани обрта залиха	54,2	25,3	35,9	1001,3	63,4
Циклус конверзије кеша	26,1	-19,5	58,4	1006,5	45,5

На бази рачна ефикасности може се закључити да предузеће адекватно управља обртном имовином, ако се узме у обзир дужина готовинског циклуса. Наплата потраживања знатно побољшана у 2019 години али се по плану очекује додатно пролонгирање валуте.

Остварени порез на додату вредност је 1.674 хиљада, а накнада за истицање фирме, накнада за заштиту животне средине, накнада за коришћење и испуштање вода остварење износи 2.073 хиљада, што је више за 1,73% од плана.

Ван билансна актива и пасива износи 813.530 хиљада и односи се на имовину СО Књажевац као оснивача, а дата ЈКП „Стандард“-у на коришћење.

3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ – образац 1Б

Предузеће на дан 30.09.2019. године располаже готовином у износу од 25.317 хиљаде која је већа од планиране јер предузеће није утрошило сва расположива новчана средства.

Предузеће је у извештајном периоду остварило нето одлив готовине из пословних активности у износу од 13.741 хиљада, а планиран је нето прилив за извештајни период од 7.296 хиљада.

Одлив готовине из пословних активности већи је делом због повећане исплате према добављачима за набавку материјала неопходног за обављање делатности.

Из активности финансирања остварен је прилив у износу од 12.747 хиљада, и то по примљеном лизингу за набавку грађевинске машине „Грејдер“, кредит 10.000 хиљада од 24.07.2019. године са годишњом каматном стопом од 4,2% код Комерцијалне Банке а.д. Београд, за куповину камиона MAN TGA и теретно возило Ford и 10.000 хиљада за финансирање Пројекта “Изградња Управне зграде ЈКП „Стандард“ у Књажевцу.

Остварен одлив из области финансирања односи се на отплату кредита код Комерцијалне банке и отплату лизинга код Застава Истрабенз Лизинг д.о.о. Београд.

Одлив готовине из активности инвестирања планиран је 12.070 хиљада, а остварен је у износу од 12.508 хиљада. Набавка планиране опреме (камиона) је извршена у планираном – извештајном периоду.

Нумеричке вредности:	2016	2017	2018	2019	План за 2019
Општи рацио ликвидности	1,9	1,6	1,9	4,4	1,8
Редуковани рацио ликвидности	1,7	1,4	1,8	2,2	1,5
Ригорозни рацио ликвидности	0,2	0,6	0,6	0,5	0,1

На бази рацио ликвидности закључује се да је предузеће ликвидно и да нема никаквих проблема у сервисирању својих обавеза.

4. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ – образац 2

Код трошкова запослених скоро све позиције су реализоване испод планираних вредности а то пре свега због забране запошљавања у јавним предузећима, осим код накнада по уговору о делу и привременим и повременим пословима, јубиларне награде и код отпремнине за одлазак у пензију.

Накнаде по уговору о делу и привременим и повременим пословима нису предвиђене планом, а односе се на Извођење јавних радова, за које су новчана средства за исплату запослених обезбеђена од стране инвеститора, док је ЈКП „Стандард“ Књажевац само извођач, код накнаде за јубиларне награде због промене законских података, а код отпремнина због запосленог који је проглашен технолошким вишком.

5. ДИНАМИКА ЗАПОСЛЕНИХ – образац 3

Што се тиче броја запослених на дан 30.09.2019. године предузеће има 118 радника на неодређено време.

У периоду од 01.07.2019. до 30.09.2019. године приказан је одлив од 3 (три) радника у јулу, и то по основу одласка у пензију 1 радник, 1 радник као технолошки вишак у 1 радник због смрти.

Број запослених на одређено време на дан 30.09.2019.године износи 8 радника.

Људски ресурси као најважнији ресурс карактерише добра квалификациона структура и стручна оспособљеност. Старосна структура је неповољна. Број стално запослених непосредних извршилаца, је у шпичу радне сезоне недовољан, те се јавља потреба за додатним запошљавањем радника на одређено време за поједине послове. Мотивисаност запослених је задовољавајућа, али веома осетљива на политику зарада.

6. КРЕТАЊЕ ЦЕНА ПРОИЗВОДА И УСЛУГА – образац 4

У извештајном периоду дошло је до повећања цена производа и услуга.

По решењу на захтев ЈКП „Стандард“ Књажевац, СО Књажевац даје сагласност 19.02.2019.одине на повећање цена и то у обављању комуналних делатности од општег интереса, као и цена радног сата радника и механизације.

С тим у вези цене воде и канализације за 2019 годину нису промењене. Тако да:

- цена снабдевања водом за пиће за физичка лица износи 59,40 динара по м³
- цена снабдевања водом за пиће правна лица износе 75,00 динара по м³
- цена одвођење отпадних вода за физичка лица износи 17,60 динара м³
- а цена одвођења отпадних вода за правна лица износи 25,90 динара м³

Цене осталих комуналних услуга утврђују се на основу базне калкулације коју сачињавају следећи елементи:

1. врста, обим и квалитет комуналних услуга који се утврђују стандардима и нормативима које пропише општина,
2. вредност средстава ангажованих у пружању услуга,
3. обим и квалитет уложеног рада у обављању комуналних услуга,
4. висина материјалних трошкова у обављању комуналних услуга, према стандардима и нормативима утрошка енергије, материјалних и других трошкова или планским калкулацијама,
5. други елементи у зависности од услова на тржишту и специфичности појединих комуналних услуга.

Према истраживањима која спроводи КОМДЕЛ, а чији је члан и наше предузеће, потребан ниво цена **воде и канализације** којим би се елиминисали постојећи дефицити и губици у пословању је за око 25% већи од затеченог нивоа. У извештајном периоду удружење КОМДЕЛ је спровело анкету о ценама воде и канализације на нивоу 50 градова који су иначе и њихови чланови. Анкета је показала да је просечна цена воде (тарифа за домаћинство без услуге одвођења отпадних вода) 48,08 дин/м³, што говори о томе да су цене у односу на прошлу годину задржане на истом нивоу. Код цена воде, садашњи распон између тарифа за домаћинство и тарифа које се примењују код привреде је 1:2, а уколико би предлози комуналних предузећа обухваћених анкетом за корекцију цена били прихваћени , овај распон би се постепено смањивао и достигао би ниво од 1:1,81. Просечна цена услуге одвођења отпадних вода је 20,59 дин/м³, а тарифа за привреду је скоро два пута већа од тарифе која се примењује за домаћинство. Према захтевима јавних комуналних предузећа, **потребан раст цена воде и канализације** којима би се елиминисали постојећи дефицити и губици је од 25% до 30% , а уколико би се ти захтеви прихватили просечне цене би достигле следећи ниво:

Тарифа за домаћинство

- вода 61,11 дин/м³
- канализација 27,24 дин/м³

Тарифа за привреду

- вода 110,65 дин/м³
- канализација 46,37 дин/м³

Када је реч о овим комуналним услугама, свакако треба имати у виду чињеницу да у ближој будућности, у складу са еколошким захтевима и стандардима ЕУ треба очекивати отпочињање значајних инвестиција у системе за прикупљање и пречишћавање отпадних вода, али и значајније смањење свих видова непотребног трошења воде и осетног раста тарифа до којих ће нужно доћи по основу очувања система водоснабдевања и побољшања квалитета услуга у целини.

Цене услуге **изношења комуналног отпада** није повећан у односу на 2017. годину. По уобичајеној пракси КОМДЕЛ је ради бољег информисања својих чланица, прикупио податке о важећим ценама услуга изношења смећа. Просечна цена услуге извожења смећа (тарифа за домаћинства) код посматраних предузећа је 5,66 дин/м². Тарифа за правна лица је 2,2 пута већа и износи 13,40 дин/м² месечно. По калкулацијама самих комуналних предузећа, цене услуга изношења смећа би требало додатно да поскупе за 34%, а то би био и први нужан корак на путу до економских цена. Прелазак на економске цене комуналних услуга прописан је и директно подржан чланом 25. Закона о комуналним делатностима. КОМДЕЛ-ова сугестија је да локалне самоуправе могу потпуно слободно и без страха од санкција да утврде ниво цена комуналних услуга у складу са потребама корисника услуга и тиме не одустану од преласка на економске цене, односно цене којима се покривају оперативни трошкови са макар минималном акумулацијом која би се усмерила у развој комуналног предузећа.

Треба имати у виду да је почевши од 2016 године, одлучивање о ценама комуналних услуга потпуно препуштено јединицама локалне самоуправе. КОМДЕЛ-ова сугестија је да се, без обзира на непопуларност ове мере, у овој и наредној години где год је то могуће, не одустане од преласка на цене којима се покривају оперативни трошкови са макар минималном акумулацијом која би се усмеравала у развој комуналног предузећа. То су цене за домаћинства у распону од 6,50 до 10,00 дин/м². У колико би дошло до ове сугерисане корекције цена, просечни издатак за једну породицу за услуге извожења смећа би био од 0,85 до 1,3% од просечне нето зараде у Републици. Овај сугерисани ниво, је ниво цена који поред покрића елементарних трошкова делатности, у потпуности задовољава начело приступачности које је такође прописано Законом о комуналним делатностима.

Услуге одржавања чистоће на јавним површинама спадају у групу комуналних услуга код које није могуће утврдити крајњег корисника, па се као такве финансирају из буџета. У 2019 години због мере које се предузимају на плану штедње свих облика јавне потрошње, ипак се планира одређени раст средстава да би се грађанима обезбедио задовољавајући ниво ове комуналне услуге. Саме радне операције на одржавању јавног зеленила су разноврсне и зависе пре свега од предмета рада и технологије која се промењује. Ова делатност подразумева углавном доста мануелних операција, (1) као **одржавање травњака** – где се сезонски врши припрема за садњу, ручно или машинско кошење, (2) **одржавање дрвореда** – где се такође сезонски врши садња, резивање стабала и (3) **одржавање паркова**, шеталишта и других јавних површина где се саде и одржавају цветне површине, зеленила у жардињерама, живице...

Према калкулацијама комуналних предузећа јединичне цене требало би да буду више, тако на позицији одржавања травњака да би се покрили стварни трошкови, постојеће цене требало би да буду веће бар за 15%, док би цене на одржавању дрвореда требало да буду веће за

око 6%. Постоје Локалне самоуправе које за ову намену издвајају симболичне износе, док друге издвајају и десетоструко више.

Вредности радова на одржавању јавних зелених површина спадају у групу комуналних услуга које се финансирају из локалних буџета. Локална самоуправа за 2019 годину издвојиће 38.000.000,00 динара, што је у односу на 2018 годину за 6% више.

Цене основних погребних услуга у односу на прошлу годину задржане су на истом нивоу, а на овој делатности комунална предузећа по правилу имају веће трошкове од прихода и остварују губитак.

Тежња пословодства предузећа је да превазиђе стање у коме су цене "социјална" категорија и пређе на формирање цена на реалним економским показатељима ради остварења стратешког циља, стварање услова за редовно и правовремено сервисирање занављање и модернизацију свих ресурса предузећа, а то даје већи квалитет и поузданост у пружању услуга корисницима. У том смислу постоји нада да ће оснивач имати разумевања и подржати руководство у приближавању цена пружене услуге реалном трошку.

7. СУБВЕНЦИЈЕ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА – образац 5

Није било субвенција и осталих прихода из буџета.

8. СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ – образац 6

Обухватају средства за спонзорство, донације, хуманитарне активности, спортске активности, репрезентацију, рекламу и пропаганду и остало. Издаци за спонзорство, донације и хуманитарне активности нису планирани. Трошкови за спорске активности реализовани су 50% од плана за 2019.годину, за репрезентацију утрошено 1.646.588 динара и већи су од планираних због славе предузећа, за рекламу и пропаганду утрошено је 15.000 динара или 28% од плана за 2019.годину, и за солидарну помоћ радницима 509.630 динара што значи 7% од плана за 2019.годину.

9. НЕТО ДОБИТ - образац 7

Остварена нето добит у извештајном периоду је 21.225 хиљаду, што показује да Пословодство предузећа марљиво и разумно улаже свој рад и труд да не би дошло до поремећаја у пословању и да предузеће послује по утврђеном плану.

10. КРЕДИТНА ЗАДУЖЕНОСТ – образац 8

Предузеће у извештајном периоду има кредитно задужење у износу од 89.554.633,93 динара, и од тога дугорочно задужење по основу кредита, зајма и лизинга што износи 86.881.066,30 динара, а краткорочно задужење у износу од 2.673.567,63 динара за кредит и револвинг код Комерцијалне банке а.д. Београд. Дугорочни кредит од 10.000.000,00 динара у коришћењу од 24.07.2019. године са годишњом каматном стопом од 4,2% и роком отплате до 26.07.2021.године код Комерцијалне Банке а.д. Београд, лизинг за куповину камиона МАН ТГА и теретно возило Ford, од Застава Истрбенз лизинг д.о.о. Београд од 12.04.2019.године са каматом од 9% и роком враћања 26.03.2021.године износи 8.139.685,73 динара за куповину грађевинске машине „Грејдер“ и по основу зајма за реконструкцију водоснабдевања са роком враћања до 2032.године. Предузеће краткорочне обавезе измирује по плану отплате.

12. ИЗВЕШТАЈ О ИНВЕСТИЦИЈАМА – образац 10

ЈКП Стандард“ Књажевац у периоду 01.01.2019.-30.09.2019.године вршило набавку опреме за вршење делатности.

- Трактор Villager VT 1000 HD
- Миксербетона тип МВК600 JCB
- Грејдер NEW HOLLAND F106.6A
- Полован камион МАН ТГА
- Теретно возило Форд

13. БРУТО ПОТРАЖИВАЊА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ДАТЕ КРЕДИТЕ И ЗАЈМОВЕ, ПРОДАТЕ ПРОИЗВОДЕ, РОБУ И УСЛУГЕ И ДАТЕ АВАНСЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА – образац 11

Потраживања од продатих производа, роба и услуга и датим авансима на дан 30.09.2019. године износе 88.357 хиљада, и већим делом односе се на потраживања од физичких лица у износу од 48.365 хиљада. Кретање потраживања и исправке потраживања у протеклих шест година изгледа овако у хиљадама:

година	потраживања	исправка вредности потраживања	нето потраживања
2014	170.989	64.271	106.718

2015	174.258	93.163	81.095
2016	176.736	87.614	89.122
2017	188.348	132.323	56.025
2018	205.049	141.636	63.413
2019	229.993	141.636	88.357

Потраживања из године у годину повећавају се, а исправка вредности исказује се по процени наплативости и доводи до реалне наплате. Пословодство предузећа сагледава настало стање у смислу да се провере сва застарела потраживања и њихова процена, дужници се свакодневно опомињу у виду писмених опомена, телефоном, позивају се на састављању репрогама за плаћање у више месечних рата и врше се утужења.

Друга потраживања су у износу од 1.841 хиљада и већим делом односе се на потраживања по основу претплаћеног пореза на добит предузећа.

III ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ

У ЈКП „Стандард“ Књажевац није дошло до поремећаја у пословању за период 01.01.2019-30.09.2019. године. Предузеће је у сталном контакту са комуналним предузећима широм Србије, а члан је и „Удружења водовода Србије“ и „Комдел“-а. Све наведене активности су део сталног напора за побољшање квалитета пружања услуга према корисницима и подизање истих на виши ниво уз тенденцију да се у догледно време приближимо Европским стандардима у области комуналних делатности.

Датум: 29.10.2019.

Потпис и печат

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „СТАНДАРД“ КЊАЖЕВАЦ

**ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ УСКЛАЂЕНОСТИ ПЛАНИРАНИХ И РЕАЛИЗОВАНИХ
АКТИВНОСТИ ИЗ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА**

За период од 01.01.2019. до 30.09.2019.

Књажевац, 29.10.2019.г.

I ОСНОВНИ СТАТУСНИ ПОДАЦИ

Пословно име: Јавно Комунално Предузеће „Стандард“

Седиште: Књажевац

Претежна делатност: пречишћавање и дистрибуција воде

Матични број: 07208324

ПИБ: 100630696

Надлежно министарство: Министарство привреде

Јавно комунално предузеће „Стандард“ основано је ради обављања комуналних делатности које су Законом о јавним предузећима и Законом о комуналним делатностима означене и дефинисане као делатности од општег интереса.

Делатности јавног предузећа су:

- снабдевање водом за пиће,
- пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода,
- управљање комуналним отпадом,
- одржавање чистоће на површинама јавне намене и одржавање јавних зелених површина
- управљање гробљима и сахрањивање и погребна делатност
- управљање пијацама,
- изградња комуналних објеката, постављање, поправка и одржавање инсталација
- управљање јавним паркиралиштима
- обезбеђивање јавног осветљења,
- одржавање улица и путева у граду и сеоским насељима на територији општине Књажевац,
- производња цвећа
- великопродаја метални производи

- делатност зоохигијене

Јавно комунално предузеће "Стандард" Књажевац основано је Одлуком о усаглашавању организације рада Јавног комуналног предузећа "Стандард" Књажевац са законским прописима број 022-25/97-1/01 од 26.12.1997 год. ("Сл. Лист општина", бр. 14/97, 14/98, 3/99,12/03, 10/05, 15/06 и „Службени лист општине Књажевац“ 5/2009 и 7/2010. Општина Књажевац основала је Јавно комунално предузеће „Стандард“ Књажевац дана 28. децембра 1989.године Одлуком о организовању радне организације комуналних делатности „Стандард“ Књажевац као Јавног комуналног предузећа.

Основни прописи којим су уређене комуналне делатности је Закон о комуналним делатностима. Последње измене и допуне овог Закона извршене су 22.децембра 2016 године. („Службени гласник РС“ 104/2016), а овим Законом ближе се дефинишу све комуналне делатности као делатности од општег интереса, начин њиховог обављања, финансирање, као и друга питања од значаја за задовољавање комуналних потреба становништва и других корисника услуга.

С' обзиром да ЈКП „Стандард“ послује у правној форми јавног предузећа на њега се у пуној мери примењују и одредбе и Закони о јавним предузећима који је објављен 25.фебруара 2016 године („Службени гласник РС“ бр. 15/2016). Овај системски закон настоји да стање у јавним предузећима унапреди у три сегмента: у сегменту управљања и руковођења, у сегменту стратешког и текућег планирања и у сегменту контроле пословања јавних предузећа.

ЈКП „Стандард“ у смислу Закона о буџетском систему није ни директни ни индиректни буџетски корисник средстава. Као корисник јавних средстава потпада ограничењима која проистичу из Закона о буџетском систему : Забрана запошљавања која је на снази од децембра 2013 године, ограничења код новог запошљавања која проистичу из Закона о максималном броју запослених у јавном сектору који важи до краја 2019 године, Умањење висине основне зараде за 5% и забрану повећања основице за обрачун зарада на основу Закона о привременом умањењу основица за обрачун зарада чија примена временски није ограничена.

Мисија јавног предузећа је да на основу природних ресурса, техничко- технолошке опремљености и кадровског потенцијала којима предузеће располаже, обезбеди дефинисаном броју потрошача уредно, квалитетно и економски задовољавајуће пружање комуналних услуга са циљем унапређења животних услова грађана и посебним освртом на заштиту животне средине.

Визија предузећа је да постане савремено и модерно предузеће у смислу пружања свих потребних комуналних услуга на квалитетан и за грађане прихватљив начин, а које се огледа у дугорочним развојним опредељењима по појединим сегментима деловања, обезбеђујући целину, с циљем неговања угледа, препознатљивог стила и етике у раду.

Циљеви су:

- Остварење квалитета пружања услуга у сваком сегменту деловања,
- Увођење савремених техничко - технолошких решења
- Остваривање савремене комуникације са свим корисницима наших услуга
- Стално унапређење квалитета комуналних делатности
- Уредно снабдевање грађана довољном количином квалитетне воде за пиће
- Унапређење мерења и смањење губитака воде
- Израда постројења за пречишћавање отпадних вода
- Развој процеса примарног раздвајања отпада на месту настајања и даља технолошка побољшања како би чистоћу града подигли на виши ниво
- Стално одржавање и набавка нове, савременије опреме
- Едукација становништва, посебно најмлађих биће наш допринос чистој будућности града и његових становника.

Забележени почети организованог вршења основних комуналних делатности у нашем граду што је и основни задатак нашег предузећа потичу од октобра 1963. године, а оснивањем некадашње стамбене заједнице.

Комунална радна организација (К.Р.О.) "Стандард", у свом развоју је прошла кроз низ организационих и статусних промена да би се тек 1970. године осамосталила као организација за обављање искључиво комуналних делатности. У ово време ова организација је поред услуга водоснабдевања и одвођења отпадних вода, изводила и радове на одржавању јавне расвете, уређењу и одржавању градског зеленила, паркова и гробља, чишћењу тргова, улица и осталих јавних површина, изградњи и уређењу улица и тротоара. Тада је одржавано 5.319 м водовода, 5.467 м фекалне канализације и 300 м површинске канализације.

Данас је стање у многеме измењено па су основне делатности Јавног Комуналног предузећа "Стандард": Снабдевање водом за пиће; Пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода; Управљање комуналним отпадом; Управљање гробљима и сахрањивање; Погребна делатност; Управљање јавним паркиралиштима; Обезбеђивање јавног осветљења; Управљање пијацама; Одржавање улица и путева; Одржавање чистоће на површинама јавне намене; Одржавање јавних зелених површина, Димњачарске услуге, услуге осталог чишћења зграда и опреме почевши од 19.02.2019. са додељеном шифром 81.22 и Делатност зоохигијене од 19.02.2019. са изменама и допунама.

У оквиру техничког и економско- правног сектора данас послове извршава укупно 126 радника, од којих је 12% са високом и вишом стручном спремом, 46% је са средњом, КВ и ВКВ мајстора, а 42% са нижом спремом. Оваква квалификациона структура одговара значају и сложености послова у предузећу.

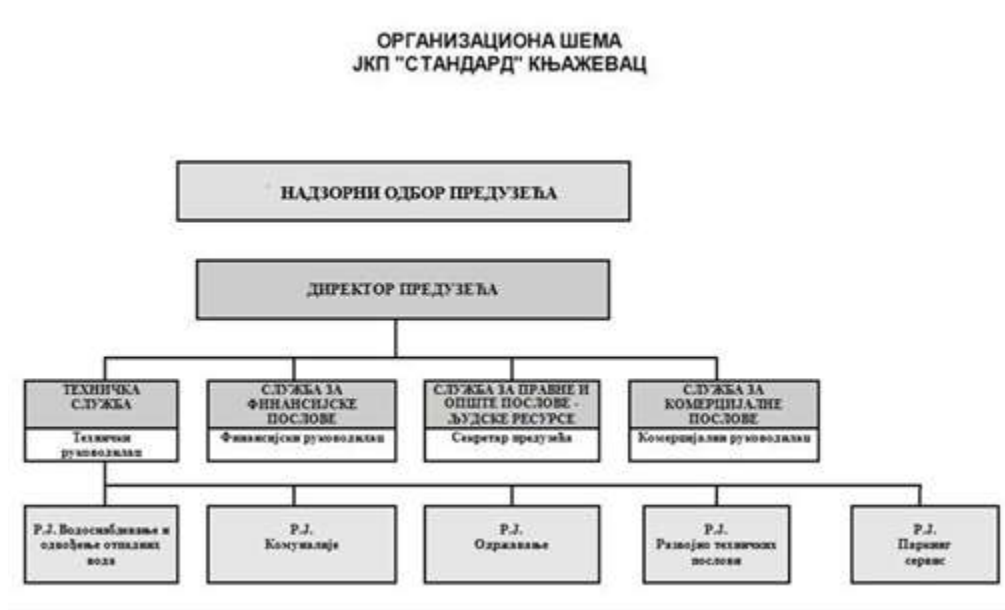
Уз осавремењивање основних средстава, унапређењем квалификационе структуре запослених и организације Предузећа, омогућује се извршење све бројнијих и сложенијих послова и побољшање квалитета услуга.

Полазећи од врсте послова и потребе да се на функционалном принципу обезбеди обављање сродних међусобно повезаних послова, образоване су следеће **Службе и Радне јединице и то:**

- I. Техничка служба
- II. Служба за финансијске послове
- III. Служба за правне и опште послове- људске ресурсе
- IV. Служба за комерцијалне послове

У оквиру техничке службе, образују се следеће радне јединице:

- I.I. Р.Ј. Водоснабдевање и одвођење отпадних вода
- I.II. Р.Ј. Комуналије
- I.III. Р.Ј. Одржавање
- I.IV. Р.Ј. Биљна производња
- I.V. Р.Ј. Развојно техничких послова
- I.VI. Р.Ј. Паркинг сервиса

Правилником о организацији и систематизацији послова (радних места) у ЈКП "Стандард"-Књажевац (број 2025 од 26.10.2017. година) уређена је унутрашња организација ЈКП "Стандард".

Делатности које обавља ЈКП "Стандард" су делатности од општег интереса.

Сва дугорочна опредељења нашег предузећа су усмерена на стварање модерног предузећа које има велики углед и поштовање становништва

У циљу побољшања и унапређења пословања ЈКП „Стандард“ је у току 2018. године наставио процес успостављања система финансијског управљања и контроле (или ФУК), који је започет 2013. године, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

ЈКП „Стандард“ је једно од четири јавна предузећа укључених у Пројекат реформе управљања јавним финансијама (РЕЛОФ) који финансира Швајцарски секретаријат за економске послове (SECO), а спроводе га GDSI и MAXIMA Consulting. Циљ РЕЛОФ пројекта је да пружи подршку локалним самоуправама (локалним управама и одабраним јавним предузећима) у Србији да развију процесе и алате за ефективно и ефикасно управљање јавним финансијама. Област у којој је РЕЛОФ пројекат пружио подршку ЈКП „Стандард“-у је увођење адекватног система ФУК-а, као и пројекат Унапређење адекватног надзора фискалног ризика над Јавним предузећима. У наредном периоду ЈКП „Стандард“ ће у циљу успостављања адекватног система финансијског управљања и контроле предузети кораке наведене у Акционом плану уз обавезну анализу и побољшање до сада оствареног.

Једна од значајних активности на унапређењу процеса пословања је и имплементација ГИС технологије у ЈКП „Стандард“. У првој фази пројекта „Водоснабдевање и одвођење отпадне воде у општинама средње величине“, а који се финансира од стране Немачке развојне банке KfW у виду субвенционисаног зајма, циљ је био да се целокупна поверена инфраструктура из области водоснабдевања и одвођење отпадних вода са свим својим елементима, евидентира кроз овај систем, чиме би се створили услови за квалитетније и ефикасније коришћење исте. Даљим унапређењем овог система кроз повезивање расположивих база података на нивоу предузећа као и на нивоу Општине, добили би најзначајнији ресурс - алат за управљање целим системом. За реализацију целог ГИС система неопходни су, поред хардверских и софтверских предуслова и стално ангажовање и перманентна обука кадрова на прикупљању, уносу и унапређењу самог система. Уласком у другу фазу пројекта постоје реални услови за значајно унапређење, нарочито кроз обуке кадрова и прилагођавање целог система нашим специфичним захтевима. Обављање поверених комуналних делатности намеће потребу сталног стручног усавршавања особа које обављају одређене послове, а од чијег стручног рада директно зависи квалитет услуге коју пружају предузећа у области комуналне делатности. Обавезу стручног усавршавања имају лица која обављају одређене послове или групе послова. Стално улагање у информациони систем је императив за развој и унапређење целокупног пословања предузећа.

Сам развој информационог система обухвата све активности везане за пројектовање, увођење и функционисање информационог система у организацији. С обзиром да се организациони амбијенти и технологије мењају током времена, потребни су нови системи или значајне измене постојећих система како би наставили да испуњавају циљеве због којих се примењују. Активности које ће се и даље одвијати у наредном периоду су:

- Побољшање комуникацијског система и мрежне инфраструктуре на нивоу целог предузећа.
- Увођење нових технологија кроз замену постојеће застареле опреме уз задржавање високог степена компатибилности рачунарске опреме у 2019.
- Унапређење софтверских решења која се користе у предузећу.

У претходном периоду, постојало је ограничавање раста цена комуналних услуга, и немогућност постизања економских цена због затеченог нивоа, пре увођења контроле и ограничења, већ само усклађивање за раст инфлације. Стога, предузећу је било онемогућено да оствари законску амортизацију те су се обезвређивала основна средства чиме се у претходном периоду обављале поверене делатности уз велике тешкоће и несигурност.

Водоводна линија система „Сињи вир“ са градским и сеоским прикључцима је 277км, а на мрежу је прикључено 8.689 корисника, док је систем одвођења отпадних вода сепаратног типа и обухвата одвођење отпадних вода из Књажевца и дела Трговишта у дужини мреже фекалне канализације заједно са прикључцима 96км, а на систем је прикључено 4.993 корисника.

Управљање комуналним отпадом обухвата извоз смећа специјалним возилима из домаћинства, од привреде и других корисника, његово депоновање и одржавање градског сметлишта. Да би се побољшала услуга извоза смећа неопходно је: У новоизграђеним зонама града уредити саобраћајнице за неометан пролаз специјалних возила ради проширења услуге извоза смећа нових корисника и проширење депоније.

Управљање гробљима и сахрањивање и погребна делатност подразумева одржавање Источног и Западног гробља које можемо поделити у две основне групе:

- I. Неговање и обнављање зеленила: кошење траве на слободним површинама (између фризева и гробница), прскање одговарајућим хемијским средствима за уништење корова, кресање дрвореда, сеча сувих грана са дрвореда, озелењавање дела Источног гробља као и окопавање, заливање и одржавање планираног дела.
- II. Уредно одржавање саобраћајница, стаза, ограда, комуналних уређаја, инсталација и објекта: чишћење стаза, прикупљање старих венаца, чишћење гробних места од разноврсног отпада после сахрана и парастоса, чишћење стаза од снега, одржавање објеката на Источном и Западном гробљу (капеле, огласне табле, јавне чесме и др.).

Треба напоменути да се о одржавању гробова, гробница и споменика старају сами корисници гробних места.

Укупне површине за одржавање на Источном и Западном гробљу су:

- Источно гробље ..... 26.757 м²

- Западно гробље ..... 5.950 м²

УКУПНО: ..... 32.707 м²

За реализацију послова на одржавању гробља неопходно је ангажовати додатну радну снагу у летњој сезони која би се упошљавала на кошењу и сакупљању траве, сакупљању смећа, сечењу растиња и кресању сувих грана.

ПОГРЕБНЕ УСЛУГЕ

Погребне услуге обухватају:

1. Сахране на Источном и Западном гробљу.
  2. Ексхумације
  3. Услуге коришћења капеле и
- Очекивани број сахрана на оба гробља је 250.

На Западном гробљу нема слободних парцела и места за проширење гробља. На Источном гробљу је у 2018. год. извршено задње проширење неопходно је обезбедити и припремити нову парцелу. Такође је потребно интензивирати активности на стварању услова за формирање новог гробља на Берчиновачком брду у 2019. год.

Планирано је опремање капела на Западном и Источном гробљу као и текуће одржавање истих.

На Источном гробљу се планира израда објекта за раднике и магацин опреме, уређење стаза, израда санитарног објекта (WC- вода) у горњем делу и улична расвета до краја гробља.

Одржавање чистоће на јавним површинама подељено је на зимско и летње у зависности од временских услова и обима послова. Зимско одржавање чистоће на јавним површинама подразумева свакодневно ручно чишћење од 69.201м², док у летњем периоду поред свакодневног ручног чишћења од 69.201м², врши се и машинско чишћење од 119.538м². Прање улица обавља се једном месечно, а у случају временских непогода може и чешће. Сви радови на чишћењу јавних површина би се изводили под сталном контролом надзорног органа и комуналне инспекције, уз оверу дневника рада, на основу чега би се вршила наплата изведених радова.

Систем наплате паркирања представља инвестицију која тражи велико улагање и не даје финансијску добит у кратком временском периоду, али постиже брз ефекат у завођењу комуналног реда и смањењу саобраћајне гужве у граду. У наредном периоду је неопходно проширење зоне наплате паркирања уз сагласност Оснивача, акција уклањања непрописно паркираних возила и ефикаснија сарадња са саобраћајном полицијом. . Наплата паркирања се врши по општинском Решењу бр. 334 -28/2010 -02 и то радним данима од 07 до 21 сат, а суботом од 07 до 14 сати. Паркирање се може платити слањем СМС поруке или куповином паркинг карте на продајним местима у граду. Лица са посебним потребама добијају бесплатно карте за паркирање.

Обезбеђивање јавног осветљења као ново додељену делатност пратило је пуно потешкоћа у погледу кадровске и материјално техничке опремљености. Планирана средствима у буџету СО Књажевац, за јавну расвету и декоративно осветљење у 2019. години у износу од 4.000.000,00 динара са пдв- ом. Ови радови су поверени нашем предузећу.

Делатност одржавање улица и путева обухвата зимско и летње одржавање улица и путева.

Зимско одржавање улица и путева има основну обавезу да обезбеди путне правце кроз уклањање снега са коловоза и спречавање поледице на коловозу. Ради се на основу плана зимске службе и по налогу и договору са надзорним органима. У складу са планираним средствима у буџету, за радове на зимском одржавању улица и путева, у 2019. години предвиђена су средства у износу од 10.000.000,00 динара са пдв- ом. Летње одржавање улица и путева обухвата редовно одржавање коловоза, одржавање банкина, чишћење пропуста, одводних јаркова, поправке улица и путева и израду потпорних зидова као и кресање шибља и кошење поред општинских путева. Такође се ради према плану летњег одржавања. Сви ови послови уговарају се између нашег предузећа и Општине Књажевац. Планирана су средства у буџету СО Књажевац, за летње одржавање улица и путева у 2019. години у износу од 10.000.000,00 динара са пдв- ом. као и 4.351.200,00 динара са пдв- ом, за кошење траве и растиња поред пута. И ови радови су поверени нашем предузећу. Како нису створени целокупни материјално технички услови за обављање ових послова (набавка возила и специјалне опреме, попуна радне снаге) ова делатност ће се делимично обављати са изнајмљеном опремом.

Управљање пијацама односи се на пијачни простор града Књажевца који обухвата два одвојена дела и то:

- Пијачни простор
- Вашариште

Уређењем градске пијаце у 2016 . год. је урађена друга фаза пијачне хале са анексом и планира се партерно уређење платоа пијаце. У 2019. години, планирани су радови на асфалтирању платоа зелене пијаце, израда канала са решеткама за одвођење површинских вода и неопходних хидраната за одржавање платоа пијаце.

Димњачарске услуге, услуге осталог чишћења зграда и опреме и делатност зоохигијене су новододате делатности.

II ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОСЛОВАЊА

Годишњи програм пословања одобрен од стране Надзорног одбора ЈКП „Стандард под бројем 3315 од 24.12.2018. године, усвојен је на редовној седници Скупштине општине Књажевац одржане дана 19.02.2019. године под бројем 023-74/2018-01 и објављен је у „Службеном листу општине Књажевац“ бр.02 од 19.02.2019.године.

Ценовник услуга за обављање комуналних делатности од општег интереса и то: снабдевање водом за пиће и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода одобрен од стране Надзорног одбора Предузећа под бројем 3316 од 24.12.2018 године као и ценовник радног часа радника и механизације одобрен од стране Надзорног одбора предузећа под бројем 3317 од 25.12.2018 године, усвојен је на редовној седници Скупштине општине Књажевац одржане дана 19.02.2019. године под бројем 38-6/2019-01.

ПРАТЕЋЕ ТАБЕЛЕ ЗА ПЛАН							
-физички обим производње– услуга							
Р.	Назив производа	Ј. М.	План за	Реализација	Реализација	Реализација	Индекс
Б.	услуге		2019	I квартал	II квартал	III квартал	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Испорука воде	м ³	1.114.320	250.316	275.020	320.412	76%
2.	Одвођење отпадних вода	м ³	871.298	177.440	193.201	229.142	69%
3.	Одржавање чистоће	м ²	5.537.605	1.377.729	1.373.124	1.367.923	74%
4.	Сахране	ком	250	68	61	61	76%
5.	Закуп гробних места	ком	3.250	410	430	330	36%
6.	Обнова гробних места	ком	4.400	797	729	1.191	62%
7.	Ручно чишћење улица	м ²	17.000.000	1.390.422	3.910.654	4.849.486	60%
8.	Машинско чишћење	м ²	10.700.000		2.666.316	3.599.074	59%
9.	Рад радника по времену	час	5.800	5.306	1.228	527	122%
10.	Прање улица	час	200		101	85	93%
11.	Извоз контејнера –акција	ком	800	171	263	99	67%
12.	Ручно чишћење стаза	м ²	1.400.000	364.529	1.244.748	1.441.929	218%
13.	Рад радника	час	3.500	1.837	493	965	94%
14.	Кошење травњака	м ²	600.000		248.323	230.355	80%
15.	Заливање травњака	м ²	60.000		1.200	59.703	102%
16.	Садња сезонског расада	м ²	2.200		1.100		50%
17.	Наплата пијачних тезги	ком	3.000	570	595	650	61%
18.	Наплата на бувљој пијаци	ком	312				
19.	Наплата вашарских услуга	дан	8	1	2	4	88%
20.	Производња расада	ком	54.000	28.000		26.000	100%
21.	Производња саксијског цвећа	ком	1.000		1.000		100%
22.	Садња дендролошких садница	ком	120	87			73%

У периоду јануар-септембар 2019. године вршећи своју основну делатност снабдевање водом за пиће до крајњих корисника испоручена је количина од 845.748 м³ воде, а испуштена атмосферска и отпадна вода у канализациону мрежу износи 599.783 м³. У односу на планирану потрошњу воде остварено је 76% од планираног, док је испуштање атмосферске и отпадне воде остварено за 69% у односу на план.

У извештајном периоду задужено је 4.118.776 м² површине за смеће, што је у односу на план за 2019. годину 74% од планираног.

Обрачунска јединица одржавање гробља и сахрањивање извршила је 199 сахране, 1.170 закупа нових гробних парцела и 2.717 обнова већ постојећих закупаљених парцела.

Ручно чишћење улица у периоду јануар-јун реализовано је у обиму од 10.150.562 м², док је машинског чишћења стаза у овом периоду реализовано у обиму од 6.265.390 м². У истом периоду извезено је 533 контејнера у оквиру пролећне и делимично јесење акције чишћења града.

У периоду јануар-јун обрачунска јединица Биљна производња произвела је 54.000 сезонског расада, што је у односу на планирану садњу за 2019. годину остварено 100%.

1. БИЛАНС УСПЕХА - образац 1

Скраћени биланс успеха											
Приходи и расходи		2016	2017	2018	30.09.2019	План за 2019	Г 16%	Г 17%	Г 18%	Тр. 19%	Г 19%
Пословни резултат	Пословни приходи	178.078	216.749	222.405	169.087	238.341	100%	100%	100%	100%	100%
	Набавна вредност продате робе	40.480	46.306	55.728	30.923	63.935	22,7%	21,4%	25,1%	18,3%	26,8%
	Бруто профитна маргина	137.598	170.443	166.677	138.164	174.406	77,3%	78,6%	74,9%	81,7%	73,2%
	Трошкови запослених	94.131	100.637	100.350	78.517	101.849	52,9%	46,4%	45,1%	46,4%	42,7%
	Остали производни трошкови	8.238	13.245	14.226	12.031	22.168	4,6%	6,1%	6,4%	7,1%	9,3%
	Нематеријални трошкови	9.851	19.982	25.025	20.391	24.720	5,5%	9,2%	11,3%	12,1%	10,4%
	ЕБИТДА (оперативни приход)	25.378	36.579	27.076	27.225	25.669	14,3%	16,9%	12,2%	16,1%	10,8%
	Амортизација	14.557	17.157	18.576	12.158	25.608	8,2%	7,9%	8,4%	7,2%	10,7%
	ЕБИТ	10.821	19.422	8.500	15.067	61	6,1%	9,0%	3,8%	8,9%	0,0%
	Остали приходи	1.928	1.623	1.888	2.286	2.894	1,1%	0,7%	0,8%	1,4%	1,2%
	Остали расходи	17.870	29.396	6.650	3.269	10.039	10,0%	13,6%	3,0%	1,9%	4,2%
	Финансијски приходи	9.831	11.079	11.582	8.577	10.310	5,5%	5,1%	5,2%	5,1%	4,3%
	Финансијски расходи	1.586	993	1.252	961	638	0,9%	0,5%	0,6%	0,6%	0,3%
	Нето добит пре опорезивања -ЕБТ	3.138	1.328	13.220	21.225	2.588	1,8%	0,6%	5,9%	12,6%	1,1%
	Порез	-2.463	239	3.307	0	0	-1,4%	0,1%	1,5%	0,0%	0,0%
	Нето добит	5.601	1.089	9.913	21.225	2.588	3,1%	0,5%	4,5%	12,6%	1,1%

Предузеће је у периоду јануар – септембар 2019. године остварило пословни добитак у износу од 15.067 хиљаде. Остварени пословни приходи највећим делом односе се на приходе од продаје воде на домаћем тржишту, вршењу услуга извоза смећа и на приходе по основу извођења инвестиционих радова. Остварени приходи у односу на планирани за 2019.годину износе 72%.

Предузеће је у периоду јануар - септембар 2019.године остварило пословне расходе у износу од 154.020 хиљаде, што у односу на план износи 65%. Највећи утицај на пословне расходе у пословању предузећа имају зараде запослених, утрошена електрична енергија и гориво, амортизација и нематеријални трошкови који се односе на агенцијске услуге за физичко техничко обезбеђење по уговору. Трошкови материјала и резервних делова у односу на план до 30.06.2019. исказани су за 9.184 хиљаде мање јер започети радови нису окончани до краја извештајног периода и утрошени материјал није приказан као трошак до 30.09.2019.године. У току пословања предузеће у обављању радова из делатности опходило се рационално и промишљено.

Профитабилност гледно кроз кључне параметре (бруто профитну маргину и маргину ЕБИТДА) релативно стабилна.

Предузеће је у извештајном периоду остварило финансијске приходе по основу прихода од камата (за продату воду и извршене услуге извоза смећа корисницима које нису наплаћене, или наплаћене после валуте) у износу од 8.577 хиљада што је у нешто изнад планираног нивоа прихода, док је остварење за финансијске расходе по основу камата по кредитима за ликвидност, кашњење у исплати добављачима, и другим финансијским расходима у износу од 961 хиљаду. Релативно гледано, учешће финансијских прихода и расхода стабилно – у складу са кретањем пословне активности.

Остали приходи који су остварени су у износу од 2.286 хиљада, односе се на приходе од накнада за коришћење и испуштање вода, приходи од наплате трошкова извршења, приходи од наплате од запослених где је предузеће учествовало у трошковима. На овој позицији у односу на план остварење је 79% .

Ванредни или остали расходи настали су у највећем делу на основу отписа потраживања од дужника по одлуци Надзорног одбора, по основу судских спорова, због застарелост и сходно томе остварени расходи и по основу поправке квара у износу од 3.269 хиљада, и на овој позицији у односу на план остварење је 1,45%

Нето добитак који је предузеће остварило у износу од 21.225 хиљаде веће је за 14,63% од планираног за 2019. годину. Историјски гледано, профитабилности има цикличан карактер, условљен првенствено отписима и осталим расходима, што значи да се на крају године због књижења звршних промена-ставова не очекује нето добит, првенствено због исправке вредности потраживања од купаца. На дан бруто биланса рацио профитабилности нералан, обзиром да нису извршени сви отписи а и како је реч о пресеку постоји могућност да нису искњижени сви трошкови. Порез на добит није обрачунат тако да нето добитак није промењен.

2. БИЛАНС СТАЊА – образац 1А

Скраћени биланс стања											
	Ангажована средства	2016	2017	2018	30.09.2019	План за 2019	Г 16%	Г 17%	Г 18%	Тр. 19%	Г 19%
	Фиксна имовина	85.970	93.315	107.585	113.050	108.362	41,1%	44,7%	47,4%	32,8%	53,7%
	Залихе	12.179	13.004	11.129	114.674	15.010	5,8%	6,2%	4,9%	33,3%	7,4%
	Потраживања	89.123	56.026	71.665	88.357	72.358	42,6%	26,8%	31,5%	25,7%	35,8%
	Потраживања повезана лица	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Краткорочни финансијски пласмани	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Остала потраживања	5.231	3.386	2.282	1.841	730	2,5%	1,6%	1,0%	0,5%	0,4%
	Готовина	14.842	42.467	33.761	25.317	5.398	7,1%	20,3%	14,9%	7,4%	2,7%
	Обртна имовина	121.375	114.883	118.837	230.189	93.496	58,1%	55,0%	52,3%	66,8%	46,3%
	Активна временска разграничења	1.732	755	790	1.098	0	0,8%	0,4%	0,3%	0,3%	0,0%
	Тотал Активна	209.077	208.953	227.212	344.337	201.858	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	<i>провера</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>					
	Извори финансирања	2016	2017	2018	30.09.2019	План за 2019	Г 16%	Г 17%	Г 18%	Тр. 19%	Г 19%
	Капитал	122.431	103.624	113.374	126.771	113.319	58,6%	49,6%	50,5%	47,7%	56,1%
	Дугорочна резервисања и обавезе	12.776	16.800	17.608	15.375	29.890	6,1%	8,0%	7,8%	5,8%	14,8%
	Дугорочни кредити и зајмови	5.142	11.750	0	8.140	0	2,5%	5,6%	0,0%	3,1%	0,0%
	Краткорочни кредити и зајмови	13.132	17.322	11.750	2.674	0	6,3%	8,3%	5,2%	1,0%	0,0%
	Добављачи	38.429	40.338	37.531	31.878	41.000	18,4%	19,3%	16,7%	12,0%	20,3%
	Добављачи- повезана лица	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Остале краткорочне обавезе	8.344	10.335	10.651	17.229	9.193	4,0%	4,9%	4,7%	6,5%	4,6%
	Укупне краткорочне обавезе	59.905	67.995	59.932	51.781	50.193	28,7%	32,5%	26,7%	19,5%	24,9%
	Пасивна временска разграничења	8.823	8.784	33.706	63.529	8.456	4,2%	4,2%	15,0%	23,9%	4,2%
	Тотал Пасивна	209.077	208.953	224.620	265.596	201.858	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

*план приказан за целу 2019 годину

Пословна имовина (укупна актива) предузећа на дан 30.09.2019.г. по плану износи 201.858 хиљада, реализација је исказана у износу од 344.337 хиљада што значи да остварење износи 171%.

Током извештајног периода јануар - септембар 2019. године било је набавки основних средстава и стална имовина износи 113.050 хиљада, а то је 104% у односу на план за 2019.годину.

Вредност обртне имовине (залихе и потраживања) на дан 30.09.2019.године износи 231.287 хиљада, а то је 2,47 % више од плана за 2019.годину. Разлика се првенствено односи на повећање залиха материјала за 11,40% који је набављен ради реконструкције цевовода Сињи вир – Књажевац по пројекту „KFW – Програм водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији V“ фаза II, а код потраживања од купаца због повећане реализације и наплате што се види код стања готовине која износи 25.317 хиљаде, а по плану 5.398 хиљаде.

Добра билансна и рочна усклађеност – дугорочни извори у потпуности покривају фиксну имовину.

Укупн извори финансирања износе 344.337 хиљаде се доминантно односе на сопствене изворе (капитал у износу од 126.771 хиљада), док позајмљени извори представљају субвенционисани зајам, дугорочни и краткорочни кредит од 89.555 хиљада, а то је део дугорочног кредита код Комерцијалне банке који је узет за набавку опреме у 2017.години у износу од 2.174 хиљада и 500 хиљада револвинг за ликвидност, дугорочни кредит код Комерцијалне банке од 26.07.2019. године на 9.198 хиљада са каматном стопом од 4,2% и роком отплате 26.07.2021.године, лизинг за куповину камиона MAN TGA и теретно возило Ford, од Застава Истрбенз лизинг д.о.о. Београд од 12.04.2019.године са каматом од 9% и роком враћања 26.03.2021.године износи 8.140 динара за куповину грађевинске машине „Грејдер“ и по основу субвенционисаног зајма – кредита за пројекат „KFW – Програм водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији V“ фаза II. у износу од 69.543 хиљаде са грејс период од 5 (пет) година и роком отплате до 2032.године. Предузеће краткорочне обавезе измирује по плану отплате.

Дугорочна резервисања за исплату отпремнине запосленима код одласка у пензију 9.867 хиљада, и резервисање за доделу јубиларних награда и то за 10, 20, 30 и 40 година рада износи 5.507 хиљада.

Краткорочне обавезе износе 107.282 хиљаде и највећи део односи се на одложене пореске обавезе по основу пројекта Clean and green life br.CB007.1.32.224, и по основу субвенционисаног зајма – кредита за пројекат „KFW – Програм водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији V“ фаза II, обавезе према добављачима су 78% у односу на план за 2019.годину, обрачуната а неисплаћена зарада и накнаде зараде за септембар 2019.године и 10.000 хиљада за финансирање Пројекта “Изградња Управне зграде ЈКП „Стандард“ у Књажевцу.

Солвентност задовољавајућа, готовина на рачуну довољна за покриће дугорочних обавеза.

Капитал у предузећу на дан 30.09.2019. године износи 126.771 хиљада што износи 1,12% више од плана за 2019 и састоји се од:

- државног капитала у износу од 87.022 хиљаде,

- нераспоређени добитак ранијих година у износу 18.524 хиљаде.
- нераспоређени добитак на дан 30.09.2019.г. који износи 21.225 хиљада.

Обавезе према добављачима на дан 30.09.2019. године износе 31.878 хиљада, док је било планирано 41.000 хиљада, а то представља остварење од 78% у односу на план за 2019.годину.

Предузеће је исказало остале краткорочне обавезе у износу од 14.526 хиљада за обрачунате а неисплаћене зараде и накнаде зарада радника за месец септембар 2019. године, за финансирање Пројекта „Изградња Управне зграде ЈКП „Стандад“ и претплата од 3.061 за обуставе из нето зарада од 5%.

Нумеричке вредности:	2016	2017	2018	2019	План за 2019
Дани обрта потраживања	90,1	46,5	58,0	141,1	82,0
Дани обрта добављача	118	91	36	136	100
Дани обрта залиха	54,2	25,3	35,9	1001,3	63,4
Циклус конверзије кеша	26,1	-19,5	58,4	1006,5	45,5

На бази рачна ефикасности може се закључити да предузеће адекватно управља обртном имовином, ако се узме у обзир дужина готовинског циклуса. Наплата потраживања знатно побољшана у 2019 години али се по плану очекује додатно пролонгирање валуте.

Остварени порез на додату вредност је 1.674 хиљада, а накнада за истицање фирме, накнада за заштиту животне средине, накнада за коришћење и испуштање вода остварење износи 2.073 хиљада, што је више за 1,73% од плана.

Ван билансна актива и пасива износи 813.530 хиљада и односи се на имовину СО Књажевац као оснивача, а дата ЈКП „Стандард“-у на коришћење.

3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ – образац 1Б

Предузеће на дан 30.09.2019. године располаже готовином у износу од 25.317 хиљаде која је већа од планиране јер предузеће није утрошило сва расположива новчана средства.

Предузеће је у извештајном периоду остварило нето одлив готовине из пословних активности у износу од 13.741 хиљада, а планиран је нето прилив за извештајни период од 7.296 хиљада.

Одлив готовине из пословних активности већи је делом због повећане исплате према добављачима за набавку материјала неопходног за обављање делатности.

Из активности финансирања остварен је прилив у износу од 12.747 хиљада, и то по примљеном лизингу за набавку грађевинске машине „Грејдер“, кредит 10.000 хиљада од 24.07.2019. године са годишњом каматном стопом од 4,2% код Комерцијалне Банке а.д. Београд, за куповину камиона MAN TGA и теретно возило Ford и 10.000 хиљада за финансирање Пројекта “Изградња Управне зграде ЈКП „Стандард“ у Књажевцу.

Остварен одлив из области финансирања односи се на отплату кредита код Комерцијалне банке и отплату лизинга код Застава Истрабенз Лизинг д.о.о. Београд.

Одлив готовине из активности инвестирања планиран је 12.070 хиљада, а остварен је у износу од 12.508 хиљада. Набавка планиране опреме (камиона) је извршена у планираном – извештајном периоду.

Нумеричке вредности:	2016	2017	2018	2019	План за 2019
Општи рацио ликвидности	1,9	1,6	1,9	4,4	1,8
Редуковани рацио ликвидности	1,7	1,4	1,8	2,2	1,5
Ригорозни рацио ликвидности	0,2	0,6	0,6	0,5	0,1

На бази рацио ликвидности закључује се да је предузеће ликвидно и да нема никаквих проблема у сервисирању својих обавеза.

4. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ – образац 2

Код трошкова запослених скоро све позиције су реализоване испод планираних вредности а то пре свега због забране запошљавања у јавним предузећима, осим код накнада по уговору о делу и привременим и повременим пословима, јубиларне награде и код отпремнине за одлазак у пензију.

Накнаде по уговору о делу и привременим и повременим пословима нису предвиђене планом, а односе се на Извођење јавних радова, за које су новчана средства за исплату запослених обезбеђена од стране инвеститора, док је ЈКП „Стандард“ Књажевац само извођач, код накнаде за јубиларне награде због промене законских података, а код отпремнина због запосленог који је проглашен технолошким вишком.

5. ДИНАМИКА ЗАПОСЛЕНИХ – образац 3

Што се тиче броја запослених на дан 30.09.2019. године предузеће има 118 радника на неодређено време.

У периоду од 01.07.2019. до 30.09.2019. године приказан је одлив од 3 (три) радника у јулу, и то по основу одласка у пензију 1 радник, 1 радник као технолошки вишак у 1 радник због смрти.

Број запослених на одређено време на дан 30.09.2019.године износи 8 радника.

Људски ресурси као најважнији ресурс карактерише добра квалификациона структура и стручна оспособљеност. Старосна структура је неповољна. Број стално запослених непосредних извршилаца, је у шпичу радне сезоне недовољан, те се јавља потреба за додатним запошљавањем радника на одређено време за поједине послове. Мотивисаност запослених је задовољавајућа, али веома осетљива на политику зарада.

6. КРЕТАЊЕ ЦЕНА ПРОИЗВОДА И УСЛУГА – образац 4

У извештајном периоду дошло је до повећања цена производа и услуга.

По решењу на захтев ЈКП „Стандард“ Књажевац, СО Књажевац даје сагласност 19.02.2019.одине на повећање цена и то у обављању комуналних делатности од општег интереса, као и цена радног сата радника и механизације.

С тим у вези цене воде и канализације за 2019 годину нису промењене. Тако да:

- цена снабдевања водом за пиће за физичка лица износи 59,40 динара по м³
- цена снабдевања водом за пиће правна лица износе 75,00 динара по м³
- цена одвођење отпадних вода за физичка лица износи 17,60 динара м³
- а цена одвођења отпадних вода за правна лица износи 25,90 динара м³

Цене осталих комуналних услуга утврђују се на основу базне калкулације коју сачињавају следећи елементи:

1. врста, обим и квалитет комуналних услуга који се утврђују стандардима и нормативима које пропише општина,
2. вредност средстава ангажованих у пружању услуга,
3. обим и квалитет уложеног рада у обављању комуналних услуга,
4. висина материјалних трошкова у обављању комуналних услуга, према стандардима и нормативима утрошка енергије, материјалних и других трошкова или планским калкулацијама,
5. други елементи у зависности од услова на тржишту и специфичности појединих комуналних услуга.

Према истраживањима која спроводи КОМДЕЛ, а чији је члан и наше предузеће, потребан ниво цена **воде и канализације** којим би се елиминисали постојећи дефицити и губици у пословању је за око 25% већи од затеченог нивоа. У извештајном периоду удружење КОМДЕЛ је спровело анкету о ценама воде и канализације на нивоу 50 градова који су иначе и њихови чланови. Анкета је показала да је просечна цена воде (тарифа за домаћинство без услуге одвођења отпадних вода) 48,08 дин/м³, што говори о томе да су цене у односу на прошлу годину задржане на истом нивоу. Код цена воде, садашњи распон између тарифа за домаћинство и тарифа које се примењују код привреде је 1:2, а уколико би предлози комуналних предузећа обухваћених анкетом за корекцију цена били прихваћени , овај распон би се постепено смањивао и достигао би ниво од 1:1,81. Просечна цена услуге одвођења отпадних вода је 20,59 дин/м³, а тарифа за привреду је скоро два пута већа од тарифе која се примењује за домаћинство. Према захтевима јавних комуналних предузећа, **потребан раст цена воде и канализације** којима би се елиминисали постојећи дефицити и губици је од 25% до 30% , а уколико би се ти захтеви прихватили просечне цене би достигле следећи ниво:

Тарифа за домаћинство

- вода 61,11 дин/м³
- канализација 27,24 дин/м³

Тарифа за привреду

- вода 110,65 дин/м³
- канализација 46,37 дин/м³

Када је реч о овим комуналним услугама, свакако треба имати у виду чињеницу да у ближој будућности, у складу са еколошким захтевима и стандардима ЕУ треба очекивати отпочињање значајних инвестиција у системе за прикупљање и пречишћавање отпадних вода, али и значајније смањење свих видова непотребног трошења воде и осетног раста тарифа до којих ће нужно доћи по основу очувања система водоснабдевања и побољшања квалитета услуга у целини.

Цене услуге **изношења комуналног отпада** није повећан у односу на 2017. годину. По уобичајеној пракси КОМДЕЛ је ради бољег информисања својих чланица, прикупио податке о важећим ценама услуга изношења смећа. Просечна цена услуге извожења смећа (тарифа за домаћинства) код посматраних предузећа је 5,66 дин/м². Тарифа за правна лица је 2,2 пута већа и износи 13,40 дин/м² месечно. По калкулацијама самих комуналних предузећа, цене услуга изношења смећа би требало додатно да поскупе за 34%, а то би био и први нужан корак на путу до економских цена. Прелазак на економске цене комуналних услуга прописан је и директно подржан чланом 25. Закона о комуналним делатностима. КОМДЕЛ-ова сугестија је да локалне самоуправе могу потпуно слободно и без страха од санкција да утврде ниво цена комуналних услуга у складу са потребама корисника услуга и тиме не одустану од преласка на економске цене, односно цене којима се покривају оперативни трошкови са макар минималном акумулацијом која би се усмерила у развој комуналног предузећа.

Треба имати у виду да је почевши од 2016 године, одлучивање о ценама комуналних услуга потпуно препуштено јединицама локалне самоуправе. КОМДЕЛ-ова сугестија је да се, без обзира на непопуларност ове мере, у овој и наредној години где год је то могуће, не одустане од преласка на цене којима се покривају оперативни трошкови са макар минималном акумулацијом која би се усмеравала у развој комуналног предузећа. То су цене за домаћинства у распону од 6,50 до 10,00 дин/м². У колико би дошло до ове сугерисане корекције цена, просечни издатак за једну породицу за услуге извожења смећа би био од 0,85 до 1,3% од просечне нето зараде у Републици. Овај сугерисани ниво, је ниво цена који поред покрића елементарних трошкова делатности, у потпуности задовољава начело приступачности које је такође прописано Законом о комуналним делатностима.

Услуге одржавања чистоће на јавним површинама спадају у групу комуналних услуга код које није могуће утврдити крајњег корисника, па се као такве финансирају из буџета. У 2019 години због мере које се предузимају на плану штедње свих облика јавне потрошње, ипак се планира одређени раст средстава да би се грађанима обезбедио задовољавајући ниво ове комуналне услуге. Саме радне операције на одржавању јавног зеленила су разноврсне и зависе пре свега од предмета рада и технологије која се промењује. Ова делатност подразумева углавном доста мануелних операција, (1) као **одржавање травњака** – где се сезонски врши припрема за садњу, ручно или машинско кошење, (2) **одржавање дрвореда** – где се такође сезонски врши садња, резивање стабала и (3) **одржавање паркова**, шеталишта и других јавних површина где се саде и одржавају цветне површине, зеленила у жардињерама, живице...

Према калкулацијама комуналних предузећа јединичне цене требало би да буду више, тако на позицији одржавања травњака да би се покрили стварни трошкови, постојеће цене требало би да буду веће бар за 15%, док би цене на одржавању дрвореда требало да буду веће за

око 6%. Постоје Локалне самоуправе које за ову намену издвајају симболичне износе, док друге издвајају и десетоструко више.

Вредности радова на одржавању јавних зелених површина спадају у групу комуналних услуга које се финансирају из локалних буџета. Локална самоуправа за 2019 годину издвојиће 38.000.000,00 динара, што је у односу на 2018 годину за 6% више.

Цене основних погребних услуга у односу на прошлу годину задржане су на истом нивоу, а на овој делатности комунална предузећа по правилу имају веће трошкове од прихода и остварују губитак.

Тежња пословодства предузећа је да превазиђе стање у коме су цене "социјална" категорија и пређе на формирање цена на реалним економским показатељима ради остварења стратешког циља, стварање услова за редовно и правовремено сервисирање занављање и модернизацију свих ресурса предузећа, а то даје већи квалитет и поузданост у пружању услуга корисницима. У том смислу постоји нада да ће оснивач имати разумевања и подржати руководство у приближавању цена пружене услуге реалном трошку.

7. СУБВЕНЦИЈЕ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА – образац 5

Није било субвенција и осталих прихода из буџета.

8. СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ – образац 6

Обухватају средства за спонзорство, донације, хуманитарне активности, спортске активности, репрезентацију, рекламу и пропаганду и остало. Издаци за спонзорство, донације и хуманитарне активности нису планирани. Трошкови за спорске активности реализовани су 50% од плана за 2019.годину, за репрезентацију утрошено 1.646.588 динара и већи су од планираних због славе предузећа, за рекламу и пропаганду утрошено је 15.000 динара или 28% од плана за 2019.годину, и за солидарну помоћ радницима 509.630 динара што значи 7% од плана за 2019.годину.

9. НЕТО ДОБИТ - образац 7

Остварена нето добит у извештајном периоду је 21.225 хиљаду, што показује да Пословодство предузећа марљиво и разумно улаже свој рад и труд да не би дошло до поремећаја у пословању и да предузеће послује по утврђеном плану.

10. КРЕДИТНА ЗАДУЖЕНОСТ – образац 8

Предузеће у извештајном периоду има кредитно задужење у износу од 89.554.633,93 динара, и од тога дугорочно задужење по основу кредита, зајма и лизинга што износи 86.881.066,30 динара, а краткорочно задужење у износу од 2.673.567,63 динара за кредит и револвинг код Комерцијалне банке а.д. Београд. Дугорочни кредит од 10.000.000,00 динара у коришћењу од 24.07.2019. године са годишњом каматном стопом од 4,2% и роком отплате до 26.07.2021.године код Комерцијалне Банке а.д. Београд, лизинг за куповину камиона МАН ТГА и теретно возило Ford, од Застава Истрбенз лизинг д.о.о. Београд од 12.04.2019.године са каматом од 9% и роком враћања 26.03.2021.године износи 8.139.685,73 динара за куповину грађевинске машине „Грејдер“ и по основу зајма за реконструкцију водоснабдевања са роком враћања до 2032.године. Предузеће краткорочне обавезе измирује по плану отплате.

12. ИЗВЕШТАЈ О ИНВЕСТИЦИЈАМА – образац 10

ЈКП Стандард“ Књажевац у периоду 01.01.2019.-30.09.2019.године вршило набавку опреме за вршење делатности.

- Трактор Villager VT 1000 HD
- Миксербетона тип МВК600 JCB
- Грејдер NEW HOLLAND F106.6A
- Полован камион МАН ТГА
- Теретно возило Форд

13. БРУТО ПОТРАЖИВАЊА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ДАТЕ КРЕДИТЕ И ЗАЈМОВЕ, ПРОДАТЕ ПРОИЗВОДЕ, РОБУ И УСЛУГЕ И ДАТЕ АВАНСЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА – образац 11

Потраживања од продатих производа, роба и услуга и датим авансима на дан 30.09.2019. године износе 88.357 хиљада, и већим делом односе се на потраживања од физичких лица у износу од 48.365 хиљада. Кретање потраживања и исправке потраживања у протеклих шест година изгледа овако у хиљадама:

година	потраживања	исправка вредности потраживања	нето потраживања
2014	170.989	64.271	106.718

2015	174.258	93.163	81.095
2016	176.736	87.614	89.122
2017	188.348	132.323	56.025
2018	205.049	141.636	63.413
2019	229.993	141.636	88.357

Потраживања из године у годину повећавају се, а исправка вредности исказује се по процени наплативости и доводи до реалне наплате. Пословодство предузећа сагледава настало стање у смислу да се провере сва застарела потраживања и њихова процена, дужници се свакодневно опомињу у виду писмених опомена, телефоном, позивају се на састављању репрогама за плаћање у више месечних рата и врше се утужења.

Друга потраживања су у износу од 1.841 хиљада и већим делом односе се на потраживања по основу претплаћеног пореза на добит предузећа.

III ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ

У ЈКП „Стандард“ Књажевац није дошло до поремећаја у пословању за период 01.01.2019-30.09.2019. године. Предузеће је у сталном контакту са комуналним предузећима широм Србије, а члан је и „Удружења водовода Србије“ и „Комдел“-а. Све наведене активности су део сталног напора за побољшање квалитета пружања услуга према корисницима и подизање истих на виши ниво уз тенденцију да се у догледно време приближимо Европским стандардима у области комуналних делатности.

Датум: 29.10.2019.

Потпис и печат